

ЗАКОН О УНУТРАШЊЕМ ПЛАТНОМ ПРОМЕТУ

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређује се обављање унутрашњег платног промета у Републици Српској, одређују учесници и организације овлашћене за обављање послова платног промета, дефинишу врсте рачуна, начин и облици плаћања, извршење плаћања и принудна наплата са рачуна, поступање, права и обавезе учесника у унутрашњем платном промету.

Члан 2.

(1) Под унутрашњим платним прометом у смислу овог закона подразумијева се отварање и вођење рачуна учесника и плаћања између учесника у унутрашњем платном промету у конвертибилним маркама.

(2) Плаћање је извршење платних трансакција ради преноса средстава са једног рачуна на други рачун, уплате и исплате са рачуна, наплате са рачуна, обрачунско плаћање, као и други послови платног промета у складу са овим законом и прописима који уређују платне трансакције.

(3) Поједини појмови који су дефинисани у Закону о платним трансакцијама имају исто значење и у овом закону, ако није другачије одређено овим законом.

Члан 3.

(1) Учесници у платном промету (у даљем тексту: учесници) су пословни субјекти и физичка лица која врше плаћања у складу са овим законом и другим прописима.

(2) Пословним субјектима сматрају се: привредна друштва, јавна предузећа, републички органи управе и органи јединица локалне самоуправе, банке и друге финансијске организације, остали облици организовања правних лица чије је оснивање регистровано код надлежног органа или основано законом, као и физичка лица која самостално обављају регистровану пословну дјелатност.

(3) Одредбе овог закона које се односе на пословне субјекте примјењују се и на пословне јединице страног правног лица које су регистроване и обављају пословну дјелатност у Републици Српској у складу са прописима који уређују ову област.

(4) Учесници у платном промету могу бити и страна правна и физичка лица, у складу са посебним прописима.

II ОВЛАШЋЕНЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

Члан 4.

(1) Овлашћене организације за обављање послова платног промета (у даљем тексту: овлашћене организације) у смислу овог закона су: банке са сједиштем у Републици Српској, филијале банака из Федерације Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине које имају дозволу Агенције за банкарство Републике

Српске (у даљем тексту: Агенција) и други субјекти који обављају послове платног промета за овлашћене организације у складу са овим законом.

(2) Поред овлашћених организација из става 1. овог члана, Централна банка Босне и Херцеговине обавља послове унутрашњег платног промета у складу са Законом о Централној банци Босне и Херцеговине.

Члан 5.

Овлашћене организације обављају следеће послове платног промета:

- а) отварају, воде и затварају рачуне учесника, у складу са овим законом и другим прописима,
- б) воде евиденцију рачуна учесника,
- в) примају и провјеравају исправност налога за плаћање,
- г) извршавају налоге за плаћање и врше пренос средстава са једног рачуна на други,
- д) извршавају платне трансакције путем телекомуникационих преноса, дигиталних или информационо-технолошких уређаја,
- ђ) евидентирају платне трансакције на рачунима,
- е) обављају послове готовинског платног промета,
- ж) врше услуге издавања и/или прихватања платних инструмената и услуге новчаних пошилики,
- з) обављају благајничко-трезорске послове и обезбјеђују смјештај и чување готовог новца,
- и) извјештавају учеснике о промјенама и стању средстава на рачунима,
- ј) врше поравнање међубанкарских налога за плаћање у складу са законом и прописима који уређују платне трансакције,
- к) воде евиденције, достављају податке и извјештаје у складу са овим законом и другим прописима,
- л) архивирају и чувају документацију са подацима о платном промету и
- љ) обављају и друге послове у складу са прописима.

Члан 6.

Предузеће за поштански саобраћај Републике Српске а. д. Бања Лука, путем својих организационих дијелова, може за овлашћене организације обављати следеће послове платног промета:

- а) примати налоге за плаћање од физичких лица,
- б) обављати исплате физичким лицима за рачун пословних субјеката и физичких лица која имају рачуне код овлашћених организација,
- в) примати уплате готовог новца од физичких лица у корист рачуна пословних субјеката и физичких лица која врше плаћања преко рачуна и
- г) преузимати и отпремати готов новац овлашћеним организацијама и вршити обрачун са овлашћеним организацијама.

Члан 7.

У обављању послова платног промета овлашћене организације дужне су примјењивати одредбе прописа о пословању банака које уређују заштиту права и интереса корисника финансијских услуга, као и одредбе других прописа којима се уређује заштита потрошача, облигациони односи и платне трансакције.

III РАЧУНИ ЗА ОБАВЉАЊЕ ПЛАТНОГ ПРОМЕТА

Члан 8.

(1) Пословни субјекти дужни су да за потребе плаћања отворе рачуне у овлашћеним организацијама и да сва новчана средства воде на тим рачунима, као и да врше плаћања преко рачуна, у складу са овим законом, законом који уређује платне трансакције и закљученим уговором о отварању и вођењу рачуна са овлашћеном организацијом којим су уређена међусобна права и обавезе.

(2) Физичка лица код овлашћених организација могу отворити рачуне за обављање платног промета и рачуне за полагање новчаних депозита и улога на штедњу у складу са закљученим уговором, прописима који уређују облигационе односе и овим законом.

(3) Страна правна и физичка лица отварају нерезидентне рачуне и врше пословање преко тих рачуна у складу са посебним прописима.

Члан 9.

(1) Овлашћене организације отварају рачуне учесницима на њихов захтјев или на основу прописа који намеће обавезу отварања рачуна без захтјева учесника.

(2) Овлашћене организације дужне су да учеснику, прије закључења уговора, доставе или ставе на располагање, у писаној форми или електронском облику потпуне и јасне информације о свим битним условима коришћења услуга платног промета.

(3) Овлашћене организације могу да мијењају одредбе уговора из става 2. овог члана на начин који је претходно уговорен, а у складу са прописима који уређују пословање банака и облигационе односе.

Члан 10.

(1) Пословни субјекти код овлашћених организација могу отворити:

а) рачун за редовно пословање који гласи на име пословног субјекта,
б) рачун организационог дијела пословног субјекта, који се региструје у складу са законом,

в) рачун за посебне намјене и

г) рачун за прикупљање јавних прихода.

(2) Овлашћене организације дужне су да рачуне организационих дијелова пословног субјекта и рачуне за посебне намјене повежу са рачуном за редовно пословање пословног субјекта, преко јединственог идентификационог броја или матичног броја, ако законом, односно другим прописом није другачије одређено.

(3) Овлашћене организације дужне су да воде евиденцију рачуна из става 1. овог члана, који су отворени у тим овлашћеним организацијама, а та евиденција се обједињава у Јединственом регистру рачуна пословних субјеката у Републици Српској (у даљем тексту: Јединствени регистар).

(4) Министар финансија доноси упутство, којим се прописује начин вођења и садржај евиденције рачуна пословних субјеката који води овлашћена организација.

Члан 11.

(1) Пословни субјекти из Републике Српске могу отворити рачуне за редовно пословање код овлашћених организација са сједиштем у Републици Српској и организационих дијелова овлашћених организација из Федерације Босне и Херцеговине и

Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине, које послују у Републици Српској и имају дозволу Агенције.

(2) Организациони дијелови пословних субјеката са сједиштем у Републици Српској који послују у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине могу имати отворене рачуне организационих дијелова код овлашћених организација са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, које имају дозволу Агенције за банкарство Федерације Босне и Херцеговине.

(3) Организациони дијелови пословних субјеката са сједиштем у Федерацији Босне и Херцеговине и Брчко Дистрикту Босне и Херцеговине, који послују у Републици Српској, морају имати отворене рачуне организационих дијелова код овлашћених организација у Републици Српској.

Члан 12.

(1) Учесници могу имати отворене рачуне код више овлашћених организација, према властитом избору.

(2) Пословни субјекат код једне овлашћене организације може имати отворен само један рачун за редовно пословање у конвертибилним маркама и по један рачун за сваки организациони дио.

(3) Пословни субјекат може имати више отворених рачуна за посебне намјене код једне овлашћене организације, у складу са потребама, односно прописима.

(4) Ако пословни субјекат има више од једног рачуна за редовно пословање код овлашћених организација, дужан је одредити рачун (у даљем тексту: главни рачун) на којем ће се извршавати налози за принудну наплату законских обавеза и јавних прихода, налози за наплату хартија од вриједности и инструмената обезбјеђења плаћања, те налози за извршење судских одлука и других извршних исправа (у даљем тексту: налози за принудну наплату) и водити евиденција о неизвршеним налозима за плаћање.

(5) Захтјев за одређивање главног рачуна пословни субјекат је дужан поднијети овлашћеној организацији у писаној форми.

Члан 13.

(1) Главни рачун пословног субјекта отвара се, по правилу, у сједишту пословног субјекта код организационих дијелова овлашћених организација које послују на територији Републике Српске и води се у евиденцији рачуна пословних субјеката у овлашћеној организацији, уз навођење прописане ознаке за главни рачун.

(2) Пословни субјекат може промијенити главни рачун само ако на том рачуну нема евидентиране неизвршене налоге за принудну наплату и другом редовном рачуну код друге овлашћене организације додијелити статус главног рачуна, уз подношење доказа у писаној форми овлашћеној организацији која води главни рачун о одређивању другог редовног рачуна као главног рачуна.

Члан 14.

Забрањено је овлашћеним организацијама да учесницима отворе скривене рачуне и издају штедне књижице или пруже друге услуге које омогућавају, посредно или непосредно, прикривање идентитета учесника.

Члан 15.

(1) Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука води Јединствени регистар, у складу са овим законом и Законом о Јединственом регистру рачуна пословних субјеката.

(2) Овлашћене организације дужне су у Јединствени регистар достављати податке о отвореним и затвореним рачунима пословних субјеката, врсти рачуна и главном рачуну, као и блокади и деблокади рачуна, континуирано, одмах након настанка ових промјена у евиденцији овлашћених организација, у складу са овим законом и прописима којима се уређује вођење и садржај Јединственог регистра.

(3) Агенција за посредничке, информатичке и финансијске услуге Бања Лука дужна је да, континуирано, одмах по пријему обавијести овлашћених организација из става 2. овог члана, ажурира податке и овлашћеним организацијама, електронским путем, омогући непосредан увид и преузимање података који се воде у Јединственом регистру.

Члан 16.

(1) Овлашћене организације дужне су да чувају налоге за плаћање и другу документацију о отвореним рачунима и обављеном платном промету, у роковима утврђеним прописима о архивској дјелатности и прописима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

(2) Документација из става 1. овог члана чува се у материјалном или електронском облику, у складу са прописима који уређују архивску дјелатност и другим прописима.

Члан 17.

Пословни субјекти дужни су да обавијесте овлашћене организације о свакој промјени података који су достављени приликом отварања рачуна, у року од осам дана од дана промјене извршене у одговарајућим регистрима.

Члан 18.

(1) Овлашћене организације затварају рачуне на захтјев учесника, у складу са овим законом и уговором, или по службеној дужности у складу са прописима који за своју посљедицу имају затварање рачуна.

(2) Прије затварања рачуна за редовно пословање пословног субјекта, морају се затворити сви рачуни његових организационих дијелова и његови рачуни за посебне намјене отворени у тој овлашћеној организацији.

(3) Овлашћене организације физичком лицу, без накнаде, врше затварање рачуна и гашење платне картице.

(4) Овлашћене организације дужне су да пропишу процедуре за поступање са неактивним рачунима и уговором са учесницима уреде односе по овом питању.

Члан 19.

(1) Овлашћене организације не могу затворити главни рачун пословног субјекта на терет којег су евидентирани неизвршени налози за принудну наплату.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, главни рачун може се затворити на основу прописа који као посљедицу примјене имају затварање рачуна, у том случају се налози за принудну наплату евидентирају на рачуну правног сљедбеника или се враћају налогодавцу.

Члан 20.

Неизвршене налоге за плаћање, издате од пословног субјекта чији су рачуни затворени, а који се не односе на принудну наплату, овлашћене организације одмах враћају пословном субјекту.

IV НАЧИН И ОБЛИЦИ ПЛАЋАЊА

Члан 21.

(1) Плаћања преко рачуна учесника обављају се на основу налога за плаћање.

(2) Налог за плаћање је безусловна инструкција дата овлашћеној организацији да изврши плаћање или наплати одређени износ новца са назначеног рачуна, а даје се на обрасцима платног промета, у писаној форми или електронском облику, у складу са законом који уређује платне трансакције и прописима који уређују електронско плаћање и електронске документе.

Члан 22.

(1) Трансакцију плаћања са рачуна иницирају учесници – имаоци рачуна издавањем налога за плаћање на терет свог рачуна, а у корист рачуна примаоца.

(2) Изузетно од става 1. овога члана, налоге за принудну наплату могу да дају:

а) учесници – повјериоци, на основу наплата доспјелих хартија од вриједности, других доспјелих инструмената обезбјеђења плаћања и осталих прописаних или уговорених овлашћења,

б) органи и институције, на основу законских овлашћења и

в) овлашћене организације, на основу судских одлука и других извршних исправа, те законских овлашћења.

(3) Налози за принудну наплату из става 2. овог члана гласе на рачун који је пословни субјекат, у складу са чланом 12. став 4. овог закона, одредио као главни рачун.

(4) Осим налога за плаћање из става 2. тачка в) овога члана, овлашћене организације могу да дају налоге за плаћање на терет рачуна учесника, на основу уговорених овлашћења добијених од учесника.

Члан 23.

(1) Налог за плаћање потписују овлашћена лица учесника чији су потписи депоновани код овлашћених организација, односно друга овлашћена лица у случајевима давања налога из члана 22. ст. 2. и 4. овог закона.

(2) Приликом пријема налога за плаћање овлашћене организације дужне су да утврде идентитет налогодавца и доносиоца налога, као и да провјере идентичност потписа на налозима за плаћање са депонованим потписима овлашћених лица, достављених тим овлашћеним организацијама.

Члан 24.

(1) Налози за плаћање из члана 22. овог закона подносе се на извршење овлашћеним организацијама код којих учесници имају отворене рачуне, у складу са овим законом.

(2) Приликом пријема налога за плаћање овлашћене организације дужне су примити налоге за плаћање и другу документацију платног промета, ако су попуњени и поднесени на прописан начин.

(3) Овлашћене организације враћају налоге за плаћање који нису попуњени на прописан начин и указују доносиоцу налога на недостатке и грешке ради њиховог отклањања.

Члан 25.

(1) Плаћања између учесника обављају се безготовински, готовим новцем и обрачуном.

(2) Безготовинско плаћање је пренос средстава са рачуна једног учесника на рачун другог учесника.

(3) Готовинско плаћање је директна предаја готовог новца између учесника, уплата готовог новца на рачун и исплата готовог новца са рачуна.

(4) Влада доноси уредбу којом се уређује начин и услови по којима пословни субјекти могу вршити плаћање у готовом новцу.

Члан 26.

(1) Уплата готовог новца на рачун и исплата готовог новца са рачуна иницира се налогом за плаћање.

(2) Налог за уплату готовог новца на рачун може се поднијети свим овлашћеним организацијама, без обзира на то гдје се води рачун у корист којег се обавља уплата.

(3) Налог за исплату готовог новца са рачуна подноси се овлашћеној организацији која води рачун учесника.

Члан 27.

(1) Забрањено је пословним субјектима да измирују своје обавезе готовим новцем ако имају блокиране рачуне у складу са овим законом.

(2) Пословни субјекти су дужни готов новац остварен обављањем регистроване дјелатности положити на рачуне у овлашћеним организацијама, у складу са прописима донесеним на основу члана 25. став 4. овог закона.

Члан 28.

(1) Обрачунско плаћање је измирење међусобних новчаних обавеза и потраживања између учесника без употребе новца.

(2) Обрачунско плаћање врши се уговарањем промјене повјерилаца, односно дужника у одређеном облигационом односу (асигнација, цесија, приступање дугу, преузимање дуга, успунање дуга и друго), пребијањем (компензација) и на други начин, у складу са законом који уређује облигационе односе.

(3) Ако су рачуни пословних субјеката у тренутку плаћања блокирани по основу налога за принудну наплату, пословни субјекти не могу измиривати новчане обавезе на начин из става 2. овог члана, осим ако другим прописом није другачије утврђено.

V ИЗВРШЕЊЕ ПЛАЋАЊА И ПРИНУДНА НАПЛАТА СА РАЧУНА

Члан 29.

(1) Овлашћене организације су обавезне да изврше налоге за плаћање учесника из члана 22. ст. 1. и 4. овог закона само у случају да на рачуну учесника постоји одговарајуће покриће, на начин и у роковима дефинисаним прописима о обављању платних трансакција.

(2) Одговарајуће покриће означава довољан износ расположивих средстава за извршење налога за плаћање, а састоји се од стања на рачуну из претходног дана, увећаног за прилив средстава на рачун у току дана и за средства на основу уговора са овлашћеном организацијом о дозвољеном негативном салду на рачуну, те умањено за извршена плаћања у том дану до времена утврђивања покрића.

(3) Налогe за плаћање из члана 22. ст. 1. и 4. овог закона за чије извршење на дан пријема налога нема одговарајућег покрића на рачуну, овлашћене организације могу да врате подносиоцу.

Члан 30.

(1) Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта налоге за принудну наплату, дате на основу члана 22. ст. 2. и 3. овог закона, не враћа, него евидентира и извршава из расположивих средстава на рачуну, на начин и према сљедећем редослиједу приоритета:

а) извршна рјешења на основу којих се извршавају обавезе по основу јавних прихода – према времену пријема,

б) друга извршна судска рјешења, други извршни наслови, налози на основу законских овлашћења – према времену пријема,

в) налози повјерилаца на основу доспјелих хартија од вриједности, мјеница или овлашћења које је дужник дао својој банци и свом повјериоцу – према времену пријема и

г) остали основи за наплату.

(2) Налози за принудну наплату из сљедећег реда приоритета могу се извршавати тек по извршењу свих налога за принудну наплату из претходног реда приоритета, укључујући и налоге за принудну наплату који су примљени у међувремену.

(3) Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта дужна је да води евиденцију о редослиједу пријема налога за принудну наплату истог приоритета из става 1. овог члана према дану и сату њиховог пријема и да их по том редослиједу извршава.

(4) Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта обавјештава повјериоца, на његов захтјев, о редослиједу наплате његовог потраживања.

(5) Поднесене налоге пословног субјекта који се не односе на принудну наплату овлашћене организације не могу извршавати прије извршења свих налога за принудну наплату из става 1. овог члана и деблокаде свих рачуна пословног субјекта.

Члан 31.

(1) Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта извршава налоге за принудну наплату, дате у складу са чланом 22. ст. 2. и 3. овог закона, до износа одређеног у налогу из свих средстава на рачунима пословног субјекта у конвертибилним маркама који су отворени у тој овлашћеној организацији, осим средстава на овим рачунима која су изузета од извршења по другом основу.

(2) У недостатку средстава за потпуно извршење налога за плаћање из става 1. овог члана, овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта налоге извршава дјелимично.

Члан 32.

(1) Ако на рачунима пословног субјекта нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату из члана 30. став 1. овог закона, а пословни субјекат има отворене рачуне код других овлашћених организација, овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта упућује захтјев електронским путем другим овлашћеним организацијама, у складу са прописом донесеним на основу овог закона, исти дан, односно најкасније идући радни дан, за блокаду свих рачуна пословног субјекта у конвертибилним маркама и девизама који се воде у тим овлашћеним организацијама.

(2) Средства на рачунима организационих дијелова и рачунима за посебне намјене пословног субјекта представљају саставни дио средстава на његовим рачунима за редовно пословање и користе се за извршење налога за принудну наплату, осим средстава на овим рачунима која су изузета од извршења по овом закону и другим прописима.

(3) Друге овлашћене организације дужне су да поступе по захтјеву овлашћене организације која води главни рачун и да одмах блокирају све рачуне пословног субјекта који се код њих воде, као и да доставе податак о блокади рачуна пословног субјекта у Јединствени регистар.

(4) Овлашћене организације из става 3. овог члана блокирају рачуне пословног субјекта до момента пријема обавијести овлашћене организације која води главни рачун о престанку блокаде рачуна пословног субјекта.

(5) Рачуни јавних прихода на које се врше уплате јавних прихода на име Републике Српске, општина, градова и фондова и са којих се врши расподела на рачуне корисника јавних прихода не могу се блокирати и средства на овим рачунима изузимају се од извршења налога за принудну наплату.

Члан 33.

(1) Пословни субјекат чији је рачун блокиран дужан је одмах или први радни дан након пријема обавијести од овлашћених организација о блокади рачуна, дати налоге за пренос средстава са блокираних рачуна на свој главни рачун на којем су евидентирани неизвршени налози за принудну наплату или дати налог за резервисање средстава до потпуног окончања извршног поступка.

(2) Ако пословни субјекат у року из става 1. овог члана не изда налоге за пренос средстава са блокираних рачуна на главни рачун, овлашћене организације код којих пословни субјекат има блокиране рачуне испоставиће налоге за пренос средстава са блокираних рачуна пословног субјекта у конвертибилним маркама на главни рачун у висини износа блокаде рачуна.

(3) Ако на рачунима пословног субјекта у конвертибилним маркама нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату, овлашћене организације испоставиће налоге за пренос средстава са свих блокираних девизних рачуна и рачуна за посебне намјене пословног субјекта отворених у тим овлашћеним организацијама, осим средстава која су изузета од извршења по овом закону и другим прописима.

(4) Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта дужна је да, након потпуног извршења налога за принудну наплату, одмах обавијести друге овлашћене организације о том извршењу, ради деблокаде средстава пословног субјекта на рачунима код тих овлашћених организација.

(5) Овлашћене организације дужне су да, након пријема обавијести овлашћене организације из става 3. овог члана о престанку блокаде рачуна пословног субјекта, одмах деблокирају све рачуне пословног субјекта и промијене ознаку о блокади рачуна у евиденцији рачуна пословних субјеката који води овлашћена организација и Јединствени регистар.

Члан 34.

(1) Овлашћене организације неће извршити налоге за принудну наплату из средстава на рачунима учесника ако су та средства изузета од извршења прописом којим се уређује извршни поступак, судском одлуком или одлуком другог надлежног органа, као и других средстава ако су изузета од извршења другим прописом.

(2) Министар финансија доноси подзаконски пропис којим се уређује начин и поступак извршења налога за принудну наплату преко рачуна овлашћених организација, у складу са овим законом.

Члан 35.

(1) У случају да на рачунима пословног субјекта у конвертибилним маркама, девизним рачунима или рачунима за посебне намјене нема довољно средстава за извршење налога за принудну наплату, овлашћене организације код којих се воде орочена средства пословног субјекта који има блокиране рачуне обавезне су, у складу са законом који уређује извршни поступак, раскинути уговор и орочена средства дозначити на главни рачун пословног субјекта ради извршења налога за принудну наплату из члана 22. ст. 2. и 3. овога закона.

(2) Овлашћене организације из става 1. овог члана обавезне су на главни рачун дозначити и износ доспјелих камата, које према уговору о ороченим средствима припадају пословном субјекту до момента раскида уговора, ради извршења налога за принудну наплату у складу са овим законом.

(3) Овлашћене организације дужне су да, у уговору о ороченим средствима закљученим са пословним субјектом, унесу одредбу о раскиду уговора и обавези преноса орочених средстава, заједно са припадајућим каматама до момента раскида уговора, на главни рачун пословног субјекта ради извршења налога за принудну наплату у складу са овим законом.

(4) Пословни субјекат може, ради извршења налога за принудну наплату, раскинути уговор о ороченим средствима закључен са овлашћеном организацијом.

Члан 36.

(1) Ако налози за принудну наплату гласе на терет другог рачуна пословног субјекта, а не на терет главног рачуна, овлашћена организација која води тај рачун извршава налоге за принудну наплату до износа покрића на рачунима пословног субјекта који се воде у тој овлашћеној организацији, на начин прописан чланом 30. ст. 2. до 5. овог закона.

(2) Неизвршене налоге за принудну наплату овлашћена организација из става 1. овог члана доставља на извршење овлашћеној организацији која води главни рачун пословног субјекта, најкасније сљедећи радни дан.

(3) Овлашћена организација која води главни рачун пословног субјекта примљене налоге за принудну наплату извршава на начин прописан чланом 22. став 2. тачка в), чл. 30. и 31. овога закона, а у случају недостатка средстава за потпуно извршење налога поступа на начин прописан чланом 32. овог закона.

Члан 37.

(1) Налоге за принудну наплату, дате у складу са чланом 22. ст. 2. и 3. овог закона, чији је дужник овлашћена организација, овлашћена организација је дужна да изврши на терет средстава на свим рачунима отвореним у конвертибилним маркама и девизама, у складу са одредбама овог и других закона.

(2) Овлашћене организације, које имају отворене нерезидентне рачуне из члана 8. став 3. овог закона, дужне су да примљене налоге за принудну наплату извршавају у складу са чл. 30. и 31. овог закона, а у случају недостатка средстава на овим рачунима за потпуно извршење налога, ове и друге овлашћене организације дужне су да поступају на начин прописан чл. 32. до 36. овог закона.

Члан 38.

(1) Забрањено је пословним субјектима да врше плаћања преко рачуна код овлашћених организација, ако имају блокиране рачуне.

(2) Забрањено је коришћење средстава која пословни субјекат има на рачунима код овлашћених организација, а која су блокирана на основу налога за принудну наплату, за друга плаћања пословног субјекта.

(3) Забрањено је овлашћеним организацијама да пословним субјектима, чији су рачуни блокирани, отварају нове рачуне.

Члан 39.

Плаћања са рачуна на рачун учесника који се воде у различитим овлашћеним организацијама извршавају се поравнањем међубанкарских налога за плаћање, у складу са законом и прописима који уређују платне трансакције.

Члан 40.

Овлашћене организације и учесници одговорни су и сnose штету која може настати обављањем послова платног промета, у складу са законима који уређују платне трансакције и облигационе односе, као и закљученим уговором.

VI ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И НАДЗОР

Члан 41.

(1) Овлашћене организације су обавезне учесницима достављати или стављати на располагање извјештаје о свим промјенама и стању на рачунима у складу са уговором о отварању и вођењу рачуна.

(2) Извјештај из става 1. овог члана овлашћене организације дужне су достављати или стављати на располагање учесницима једном мјесечно, без наплате накнаде за ту услугу.

(3) Ако рок за доставу извјештаја није уговорен, овлашћене организације достављају или стављају на располагање пословним субјектима извјештаје о стању и промјенама по рачунима са подацима о извршеним плаћањима, најкасније идући радни дан од дана настанка промјене на рачуну.

Члан 42.

(1) Забрањено је овлашћеним организацијама да учесницима наплаћују давање информација о условима обављања послова платног промета.

(2) Дозвољено је овлашћеним организацијама и учесницима да се договоре о трошковима за додатно или чешће достављање информација или њихов пренос путем средстава комуникације која нису наведена у уговору, а које захтијева учесник.

(3) Трошкови овлашћених организација за информације из става 2. овог члана морају бити примјерени и у складу са стварним трошковима овлашћених организација.

Члан 43.

(1) Овлашћене организације дужне су да, на основу налога и друге документације платног промета, воде евиденцију о обављеном платном промету, у складу са овим законом и другим прописима.

(2) Подаци о промјенама и стању на рачунима учесника код овлашћених организација представљају пословну тајну, као и други подаци за које је другим законом утврђено да су тајни.

Члан 44.

(1) Овлашћене организације дужне су надлежним органима, на њихов писмени захтјев, доставити податке и информације о обављеном платном промету, у складу са овим законом.

(2) Подаци о промјенама и стању на рачуну учесника, као и други подаци, могу се дати другом учеснику уз писану сагласност учесника на којег се ти подаци односе.

Члан 45.

(1) Овлашћене организације и учесници су дужни да у поступку откривања, спречавања и истраживања прања новца и финансирања терористичких активности у пословима унутрашњег платног промета примјењују одредбе посебног закона који уређује ову област и предузимају мјере и активности прописане овим законом.

(2) Овлашћене организације могу, у складу са посебним законом, вршити обраду личних података учесника са којима располажу у обављању своје дјелатности, у сврху спречавања и истраживања превара у платном промету.

Члан 46.

(1) Надзор над обављањем послова платног промета овлашћених организација врши Агенција и други контролни органи, у складу са одредбама овог и посебних закона којима се уређује њихово пословање и надлежност.

(2) Контролу учесника платног промета врше надлежни контролни органи, у складу са одредбама овог и посебних закона којима се уређује надлежност и овлашћења ових контролних органа.

(3) Агенција и контролни органи, у оквиру своје надлежности, сарађују у вршењу надзора обављања платног промета и у примјени овог и других закона.

Члан 47.

У спровођењу надзора и примјени овог закона, Агенција предузима сљедеће:

а) захтијева од овлашћених организација да пружи све информације потребне за праћење усклађености обављања послова платног промета са овим законом и другим прописима,

б) обавља директан надзор у овлашћеним организацијама и њиховим организационим дијеловима или у било којем агенту, процесору трећој страни,

в) даје препоруке и смјернице и по потреби обавезује налоге,

г) привремено обустави или одузме овлашћеној организацији дозволу за обављање услуга у унутрашњем платном промету ако не обавља пословање у складу са овим законом и прописима Агенције и

д) предузима мјере и покреће поступке против овлашћених организација у случају непридржавања одредаба овог и других закона који регулишу платни промет и платне трансакције.

VII КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 48.

(1) Новчаном казном у износу од 20.000 КМ до 80.000 КМ казниће се за прекршај овлашћена организација ако:

а) учеснику отвори рачуне и води евиденцију супротно члану 10. овог закона,

б) пословном субјекту отвори главни рачун супротно члану 13. став 1. овог закона,

в) учеснику затвори рачуне супротно чл. 18. и 19. овог закона,

г) не даје налоге за плаћање са рачуна учесника прописане чланом 22. став 2. тачка в) овог закона,

д) не изврши налоге за плаћање у складу са одредбама члана 29. став 1. овог закона,

ђ) не изврши налоге за принудну наплату у складу са чланом 30. ст. 1. до 3. и чланом 31. овог закона,

е) изврши налоге за плаћање, а који се не односе на принудну наплату, супротно члану 30. став 5. овог закона,

ж) не поступи у складу са чланом 32. и чланом 33. ст. 2. до 5. овог закона,

з) са блокираних рачуна изврши пренос средстава, која су изузета од извршења, у складу са чланом 34. став 1. овог закона,

и) не разрочи орочена средства пословног субјекта у складу са чланом 35. ст. 1. до 3. овог закона,

ј) не изврши налоге за принудну наплату у складу са чл. 36. и 37. овог закона,

к) пословном субјекту, чији су рачуни блокирани, изврши плаћања и отвари нове рачуне супротно члану 38. ст. 2. и 3. овог закона,

л) не поступи у складу са чланом 53. став 4. овог закона и

љ) не усклади обављање послова унутрашњег платног промета у року из члана 54. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у овлашћеној организацији новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 20.000 КМ.

Члан 49.

(1) Новчаном казном од 10.000 КМ до 40.000 КМ за прекршај казниће се овлашћена организација ако:

а) не информисе учесника или му не стави на располагање прије закључења уговора, све битне услове коришћења услуга платног промета у складу са чланом 9. став 2. овог закона,

б) измијени одредбе уговора супротно члану 9. став 3. овог закона,

в) не чува документацију и податке у складу са чланом 16. овог закона,

г) приликом пријема налога за плаћање не поступи у складу са чл. 23. и 24. овог закона,

д) не обавијести повјериоца, на његов захтјев, о редослиједу наплате његовог потраживања у складу са чланом 30. став 4. овог закона,

ђ) не извјештава учесника у складу са чланом 41. овог закона и поступа супротно члану 42. овог закона и

е) не поступа са документацијом и подацима о обављеном платном промету у складу са чл. 43. и 44. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у овлашћеној организацији новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 10.000 КМ.

Члан 50.

(1) Новчаном казном у износу од 10.000 КМ до 40.000 КМ казниће се за прекршај пословни субјекат ако:

а) не отвори рачуне за потребе плаћања и новчана средства не држи на рачунима у складу са чланом 8. став 1. овог закона,

б) не одреди главни рачун у складу са чланом 12. став 4. овог закона и не поступа у складу са чланом 13. овог закона,

в) врши плаћање у готовом новцу супротно чл. 25. став 3. и члану 27. овог закона,

г) врши обрачунско плаћање супротно члану 28. став 3. овог закона,

д) врши плаћања супротно члану 38. ст. 1. и 2. овог закона и

ђ) не поступи у складу са чланом 53. став 1. до 3. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице пословног субјекта новчаном казном у износу од 2.500 КМ до 10.000 КМ.

Члан 51.

(1) Новчаном казном у износу од 5.000 КМ до 20.000 КМ казниће се за прекршај пословни субјекат ако:

а) отвори рачуне супротно чл. 10. и 11. овог закона и

б) не обавијести овлашћену организацију о промјени података који су достављени приликом отварања рачуна у складу са чланом 17. овог закона.

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице пословног субјекта новчаном казном у износу од 1.000 КМ до 4.000 КМ.

Члан 52.

(1) Агенција или други контролни органи у поступку контроле издају прекршајне налоге или подносе захтјев за покретање прекршајног поступка у случајевима предвиђеним овим законом, у складу са прописима којима се уређује прекршајни поступак.

(2) Прекршајни поступак против пословног субјекта, осим органа из става 1. овог члана, може покренути и овлашћена организација у случају да у обављању платног промета утврди прекршај.

VIII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 53.

(1) Пословни субјекти који имају отворене рачуне у овлашћеним организацијама прије ступања на снагу овог закона дужни су да отворене рачуне ускладе са одредбама члана 10. овог закона или отворе нове рачуне у складу са овим чланом и одреде главни рачун у складу са чланом 12. овог закона, у року од 90 дана од дана ступања на снагу овог закона.

(2) Пословни субјекти из става 1. овог члана дужни су поднијети захтјев овлашћеним организацијама за затварање свих рачуна који нису у складу са чланом 10. овог закона и извршити пренос средстава на рачуне из става 1. овог члана.

(3) Пословни субјекти који имају отворене рачуне код овлашћених организација на којима су евидентирани неизвршени налози за принудну наплату, дужни су у року из става 1. овог члана тим овлашћеним организацијама доставити доказ о одређивању главног рачуна код овлашћене организације којој се достављају неизвршени налози за принудну наплату пословног субјекта ради извршења ових налога у складу са одредбама чл. 32. до 36. овог закона.

(4) Ако пословни субјекти не поступе у складу са ставом 1. овог члана, овлашћене организације извршиће блокаду свих отворених рачуна пословних субјеката и забранити располагање средствима до поступања пословних субјеката у складу са овим законом.

Члан 54.

Овлашћене организације дужне су да обављање послова унутрашњег платног промета ускладе са одредбама овог закона, најкасније у року од 90 дана од дана његовог ступања на снагу.

Члан 55.

(1) Влада ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети уредбу о условима и начину плаћања готовим новцем (члан 25).

(2) Министар финансија ће у року од 30 дана од дана ступања на снагу овог закона донијети:

а) упутство о начину вођења и садржају евиденције рачуна пословних субјеката који води овлашћена организација (члан 10) и

б) подзаконски пропис којим се уређује начин и поступак извршења налога за принудну наплату преко рачуна овлашћених организација (члан 34).

(3) До доношења подзаконских аката из ст. 1. и 2. овог члана, примјењиваће се подзаконски прописи који су важили до дана ступања на снагу овог закона, ако нису у супротности са овим законом.

Члан 56.

Ступањем на снагу овог закона престаје да важи Закон о унутрашњем платном промету („Службени гласник Републике Српске“, број 12/01) и Закон о финансијском пословању („Службени гласник Републике Српске“, број 12/01).

Члан 57.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 01- 722/12
Датум: 17. мај 2012. године

ПРЕДСЈЕДНИК
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Мр Игор Радојичић